

Pārresoru koordinācijas
centrs

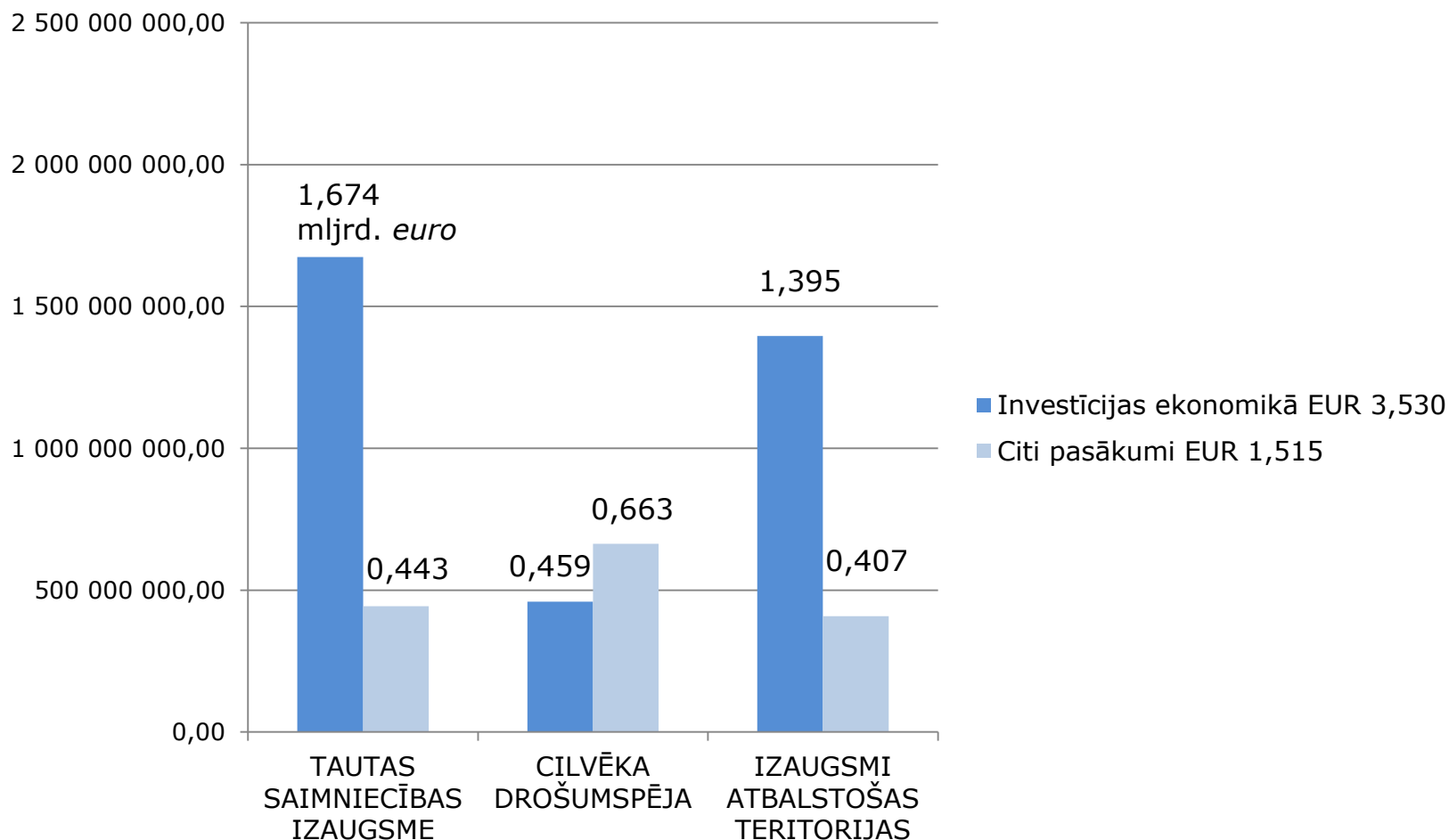
NAP2020 Tautas saimniecības izaugsmes prioritāte

2015.gada 4.jūnijs

Pārresoru koordinācijas
centrs

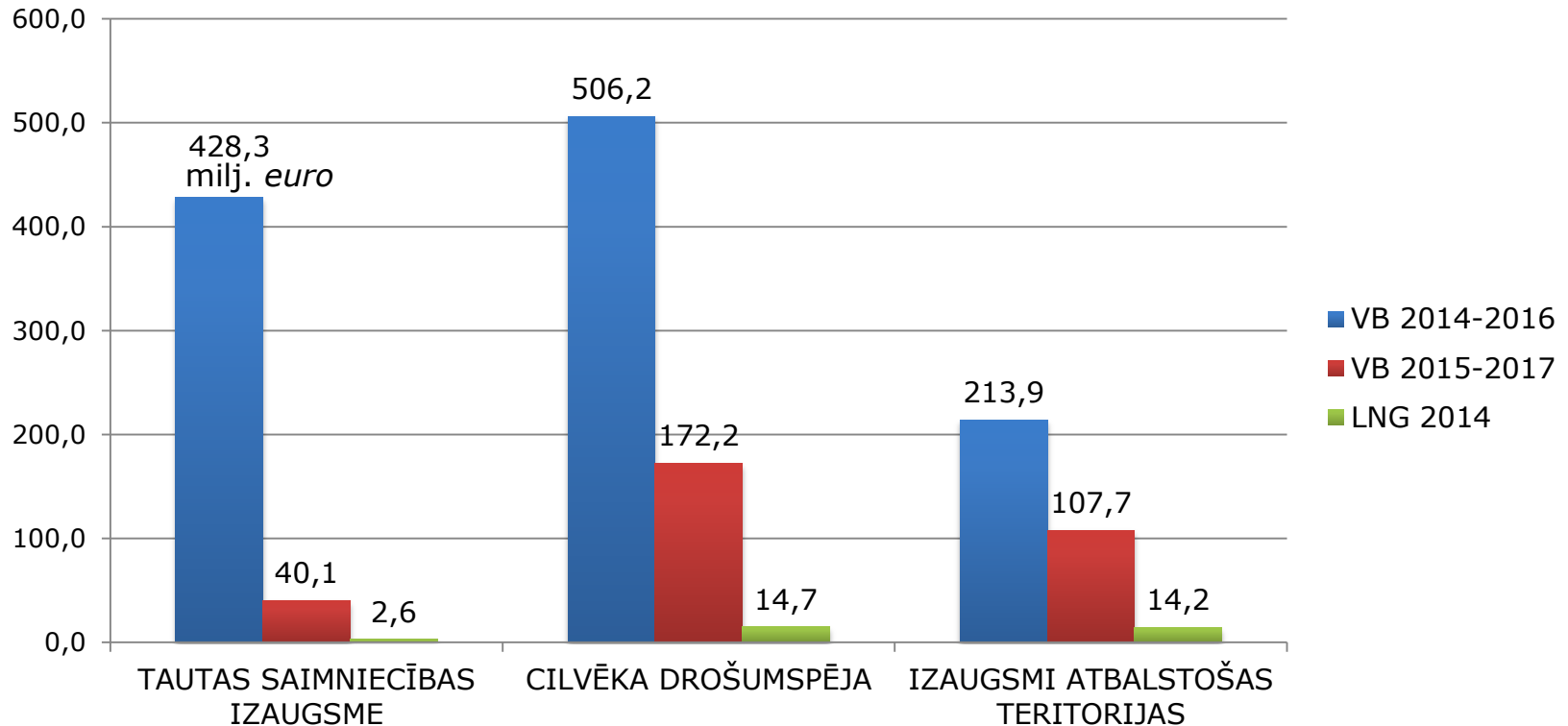
KF, ERAF un ESF ieguldījumi NAP2020: EUR 5,045 miljardi *euro* (ar līdzfinansējumu, bez tehniskās palīdzības)

Valsts budžeta papildus finansējums* NAP2020 īstenošanai, milj. euro

Pārresoru koordinācijas
centrs

Avots: PKC dati

* Atsevišķos gadījumos norādīts arī finansējums no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem (LNG), nodokļu korekcijas u.c. fiskālā ietekme

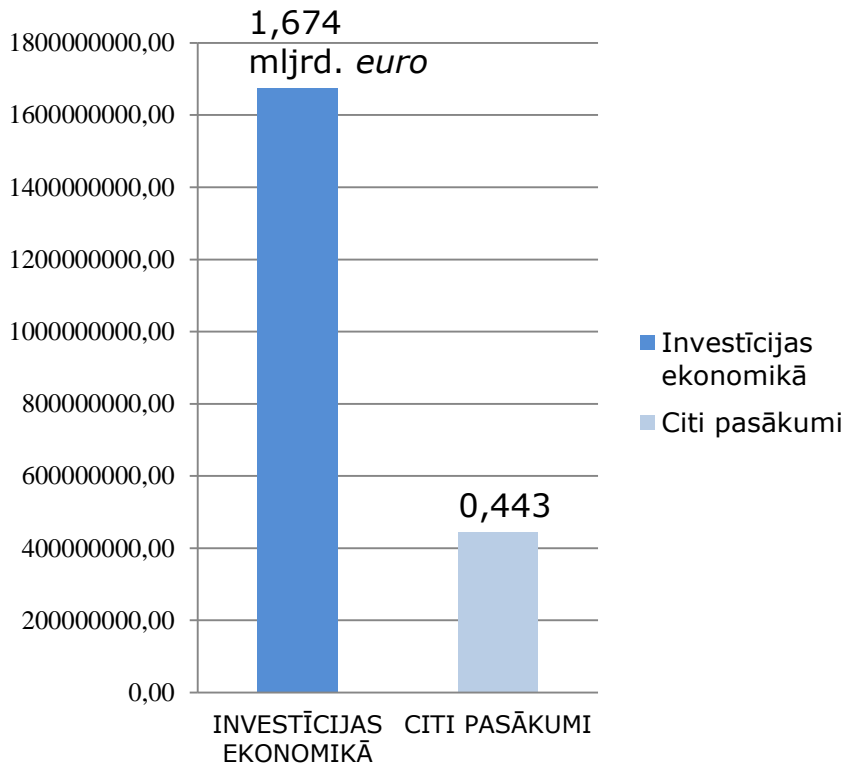
Tautas saimniecības izaugsme EUR 2,118 miljardi

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

Pārresoru koordinācijas
centrs

Tautas saimniecības izaugsme ~ EUR 2,118

Investīcijas ekonomikā

- Uzņēmumu izveide un attīstība, starptautiskā konkurētspēja
- Praktiskas ievirzes pētījumi, inovācijas granti
- Ieguldījumi TEN-T (dzelzceļš, ostas, lidosta)
- Energoefektivitāte apstrādes rūpniecībā
- STEM ieviešana augstākajā izglītībā

Citi pasākumi

- Tiesībsargājošo institūciju kompetence komercdarbībā
- Augstākās izglītības efektivitātes pilnveide
- Energoefektivitāte dzīvojamās un valsts ēkās, AER veicināšana
- Elektrotransportlīdzekļu infrastruktūra

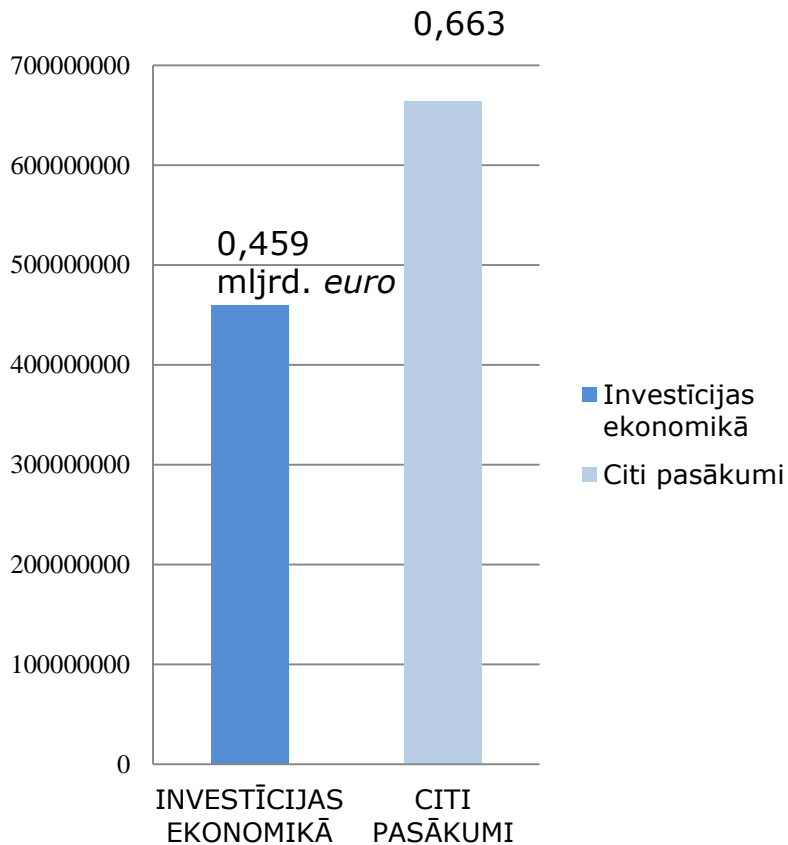
Cilvēka drošumspēja EUR 1,123 miljardi

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

Pārresoru koordinācijas
centrs

Cilvēka drošumspēja ~ EUR 1,123

Investīcijas ekonomikā

- Darba tirgum atbilstoši nodarbinātības pasākumi
- Nodarbināto personu kompetenču pilnveide
- Darba drošība uzņēmumos
- Profesionālās izglītības pilnveide, t.sk. darba vidē balstītas mācības
- Sociālā uzņēmējdarbība
- Jauniešu garantija

Citi pasākumi

- Vispārējās izglītības pilnveide
- Darbs ar NEET jauniešiem, mācību pārtraukšanas samazināšana
- Diskriminācijas risku mazināšana
- Sociālie pakalpojumi, t.sk. deinstitucionalizācija
- Veselības veicināšanas pasākumi

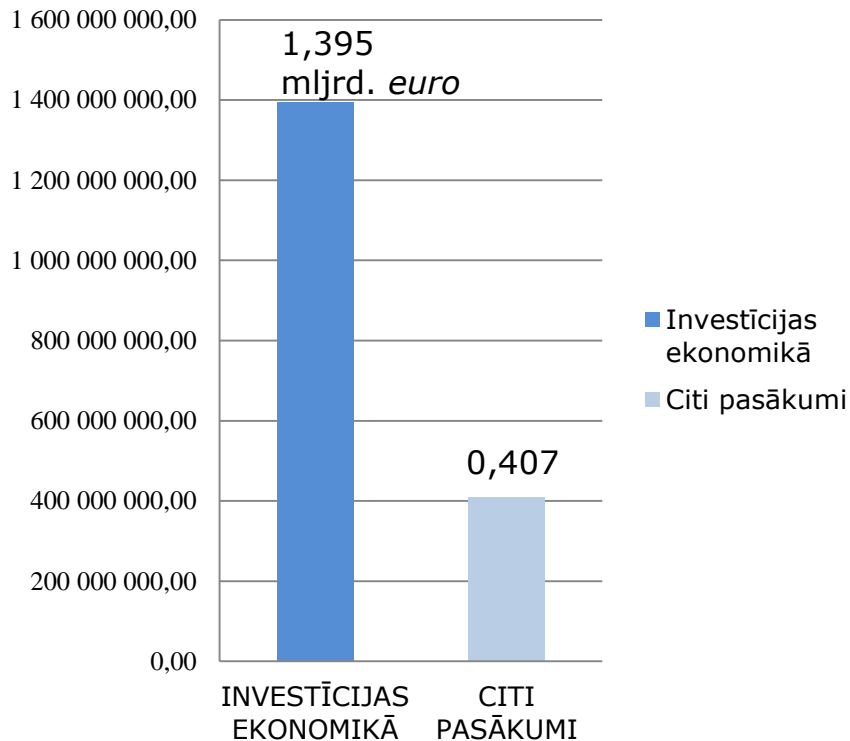
Izaugsmi atbalstošas teritorijas EUR 1,804 miljardi

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

Pārresoru koordinācijas
centrs

Izaugsmi atbalstošas teritorijas ~ EUR 1,804

Investīcijas ekonomikā

- Degradēto teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības vajadzībām
- Pilsētu sasaiste ar TEN-T tīklu
- Valsts galveno autoceļu segu pārbūve
- Valsts reģionālo autoceļu kvalitāte
- IKT infrastruktūra, digitalizācija
- Atkritumu pārstrāde
- Ar kultūras un dabas mantojumu saistītu pakalpojumu attīstīšana

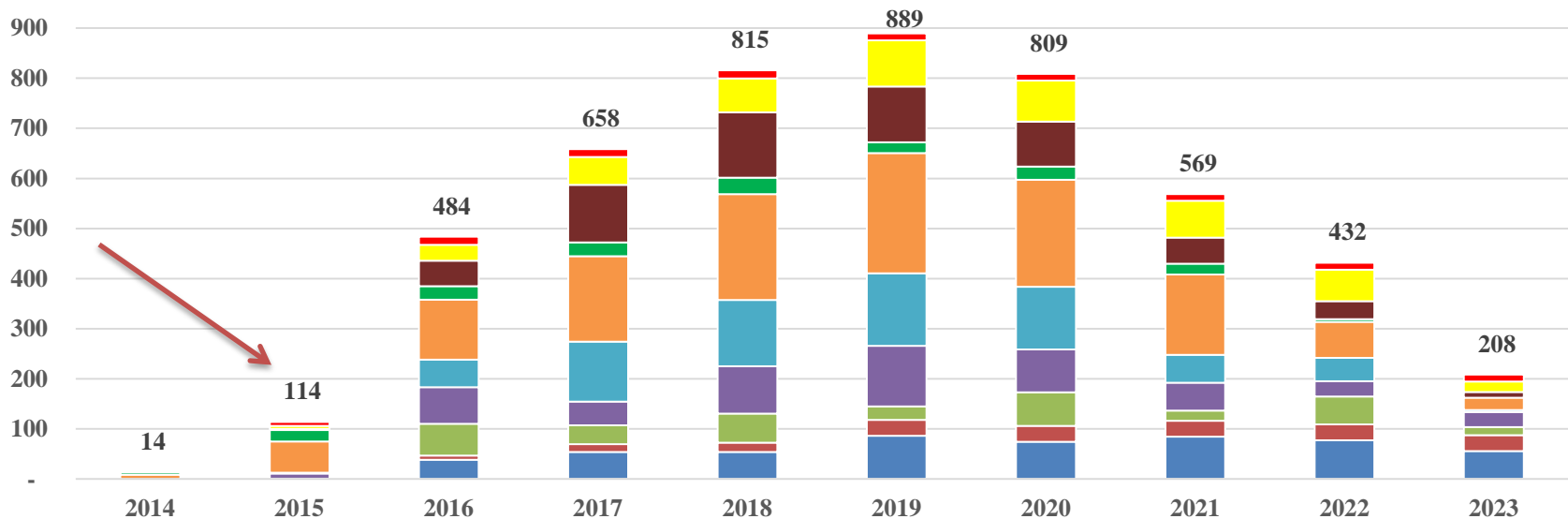
Citi pasākumi

- Videi draudzīgs sabiedriskais transports
- Plūdu un krasta erozijas mazināšana
- Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas
- Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un atjaunošana

Pārresoru koordinācijas centrs

Kohēzijas politikas izdevumu plāni 2014-2020 perioda prioritāro virzienu dalījumā - «optimistiskā» prognoze, miljoni/ EUR

2014.-2015.gados investīcijas pamatā transporta un nodarbinātības jomā
Citos sektoros būtiski jāpaātrina investīciju uzsākšana

- Tehniskā palīdzība
- Sociālā iekļaušana un nabadzības apkarošana
- Izglītība, prasmes un mūžizglītība
- Nodarbinātība un darbaspēka mobilitāte
- Ilgtspējīga transporta sistēma
- Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte
- Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs
- Mazo un vidējo komersantu konkurētspēja
- IKT pieejamība, e-pārvalde un pakalpojumi
- Pētniecība, tehnoloģiju attīstība un inovācijas

Pārresoru koordinācijas
centrs

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

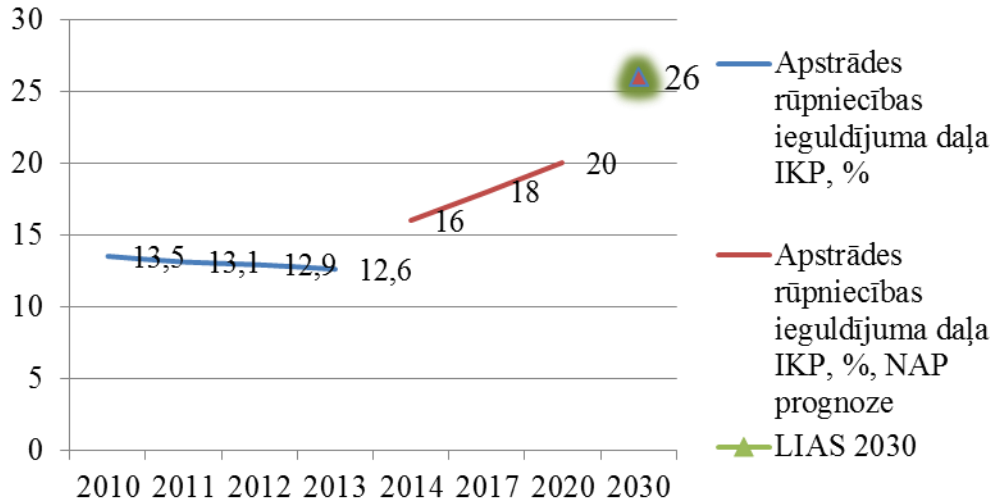
NAP2020 tautas saimniecības izaugsmes prioritātes stratēģisko rādītāju analīze

Pārresoru koordinācijas centrs

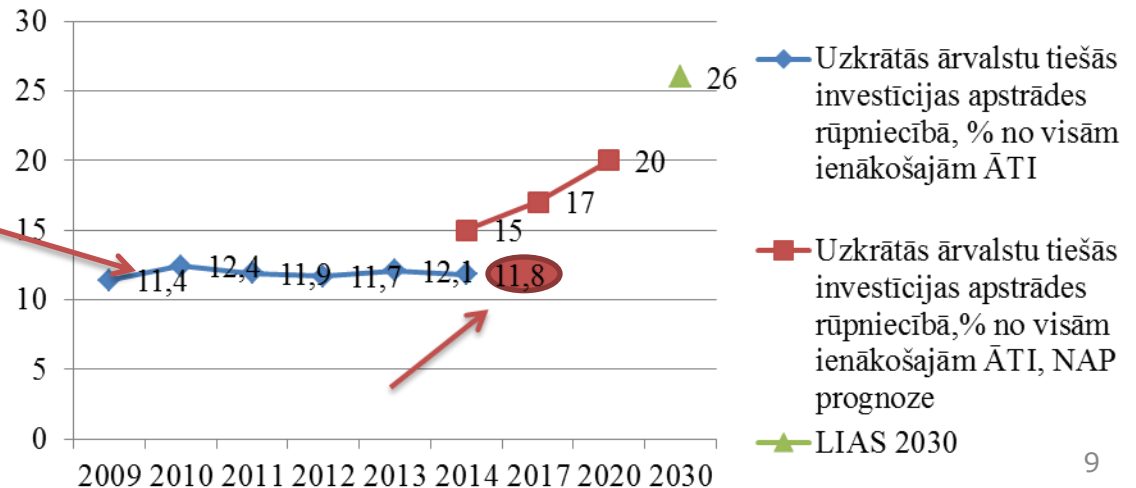
Stratēģisko rādītāju analīze: Apstrādes rūpniecība, ĀTI

Apstrādes rūpniecības ieguldījumu daļa IKP krītas, lai šo tendenci mazinātu primāri nepieciešams:

- ✓rast risinājumus elektroenerģijas cenu mazinājumam (šobrīd šis samazinājums notiek pateicoties zemajai naftas cenai u.c. tirgus faktoriem);
- ✓ES fondu programmas mērķtiecīgi veidot šī rādītāja uzlabošanai;
- ✓attīstīt jaunus eksporta tirgus Tuvajos Austrumos un Āzijas valstīs

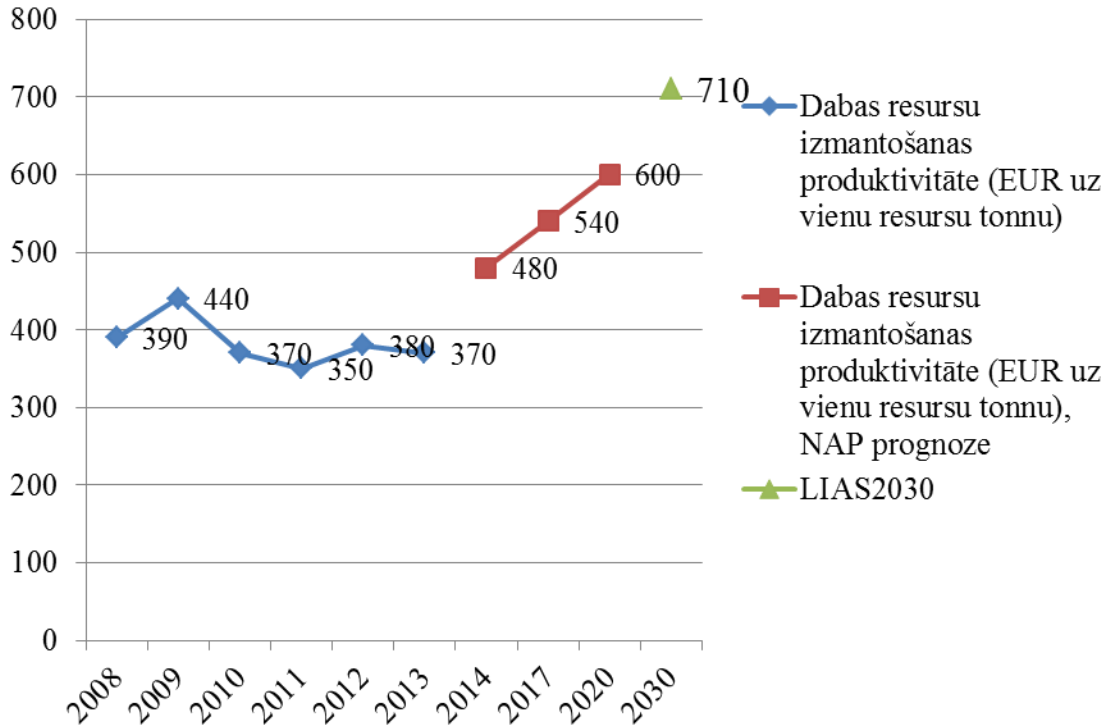
✓ Uzkrātās ĀTI apstrādes rūpniecībā stagnē un būtiski nav pieaugušas pēdējo piecu gadu laikā, nepieciešams regulārs vājo vietu monitorings un korekcijas

Pārresoru koordinācijas
centrs

Stratēģisko rādītāju analīze: Dabas resursu izmantošanas produktivitāte

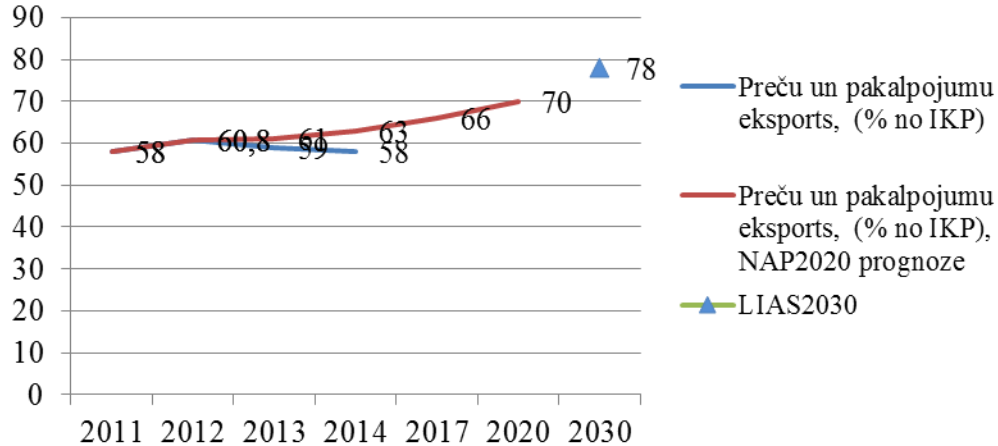
- ✓ Dabas resursu izmantošanas produktivitāte stagnē un pēdējo piecu gadu tendence ir ar negatīvu lejupejošu līkni;
- ✓ Dabas resursu izmantošanas produktivitātes zems sniegums ir skaidrojams ar apstrādes rūpniecības ieguldījuma daļas kritumu IKP;
- ✓ Valsts politikas koncentrēšanās uz apstrādes rūpniecību vēl nesniedz gaidītos rezultātus. Palielinot augsto tehnoloģiju īpatsvaru apstrādes rūpniecībā straujāk pieaugs nozares piensūms IKP un palielināsies dabas resursu izmantošanas produktivitāte

Avots: PKC

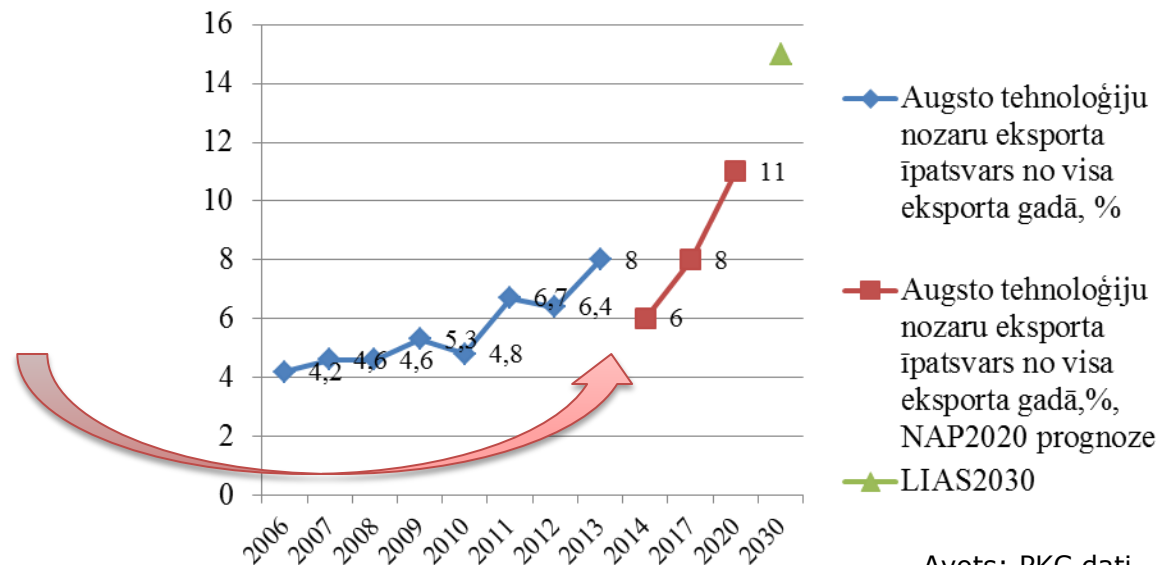

Stratēģisko rādītāju analīze: Preču un pakalpojumu eksports

Pārresoru koordinācijas
centrs

- ✓ Šobrīd esošā tendence preču un pakalpojumu eksporta rādītājos, atkāpjas no NAP2020 stratēģiskajiem rādītājiem, kas ir izskaidrojams ar virkni ārējiem un iekšējiem faktoriem
- ✓ Pozitīva tendence augsto tehnoloģiju nozaru eksporta īpatsvara pieaugumā, kas jau šobrīd pārsniedz prognozes

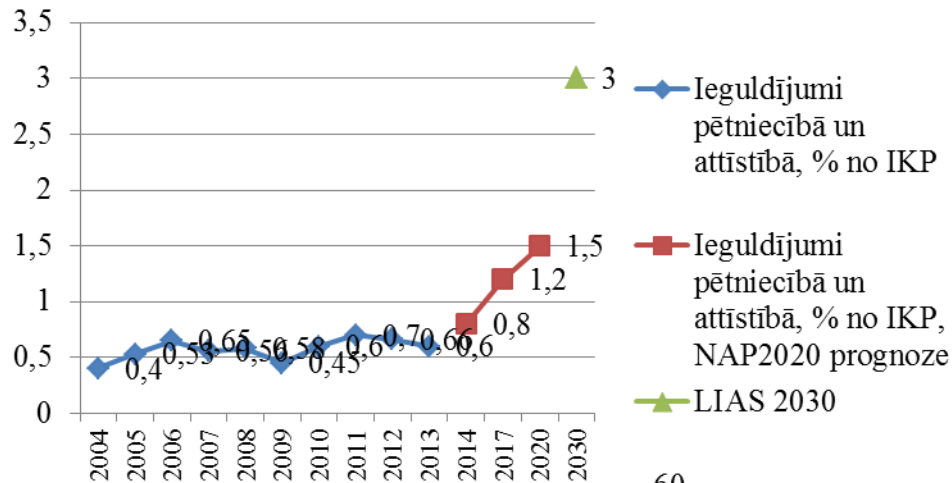

- ✓ Krievijas rubļa straujais vērtības kritums negatīvi ietekmē eksportētājus;
- ✓ Nestabila ārējā vide un saistītie riski ar Krievijas un Ukrainas konfliktu;
- ✓ 2015 un 2016.g. galvenais izaugsmes virzītājs būs iekšzemes patēriņš;
- ✓ Straujais naftas cenu kritums kā arī atalgojuma pieaugums veicina iekšzemes patēriņu.

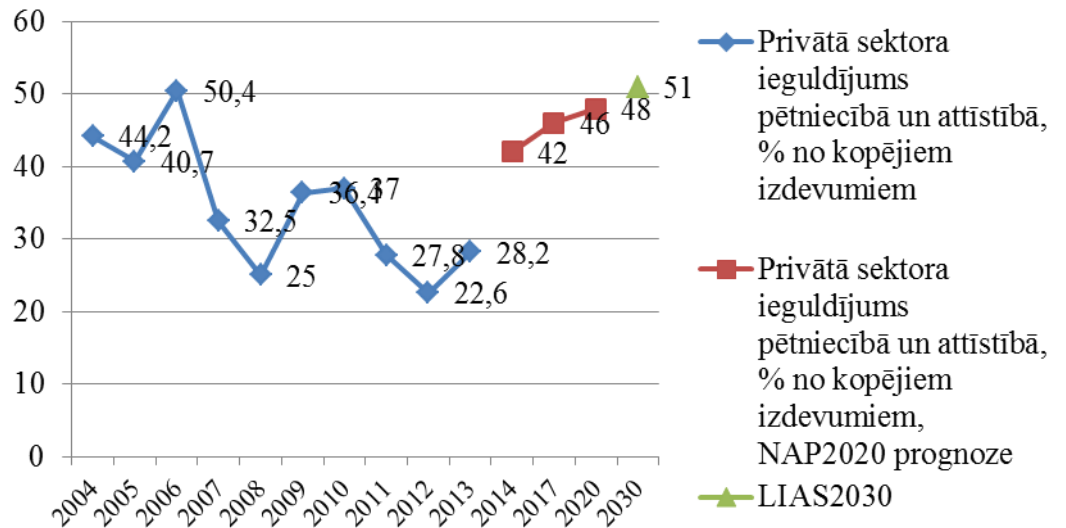

Stratēģisko rādītāju analīze: Ieguldījumi pētniecībā un attīstībā % no IKP; privātā sektora ieguldījums pētniecībā un attīstībā, % no kopējiem izdevumiem

Pārresoru koordinācijas centrs

- ✓ Palielinājums valsts budžeta ieguldījumiem P&A ir ciešā korelācijā ar fiskālās telpas iespējām un izvēlēm VB procesā;
- ✓ Būtiskākā problēma ir privātā sektora ieguldījums P&A, kas ir ievērojami zemāks, nekā vidēji ES.

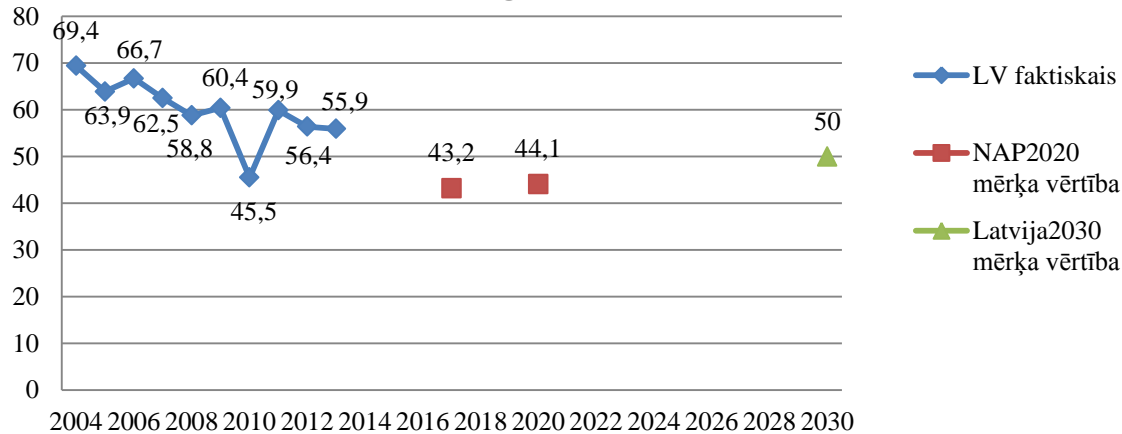

Pārresoru koordinācijas centrs

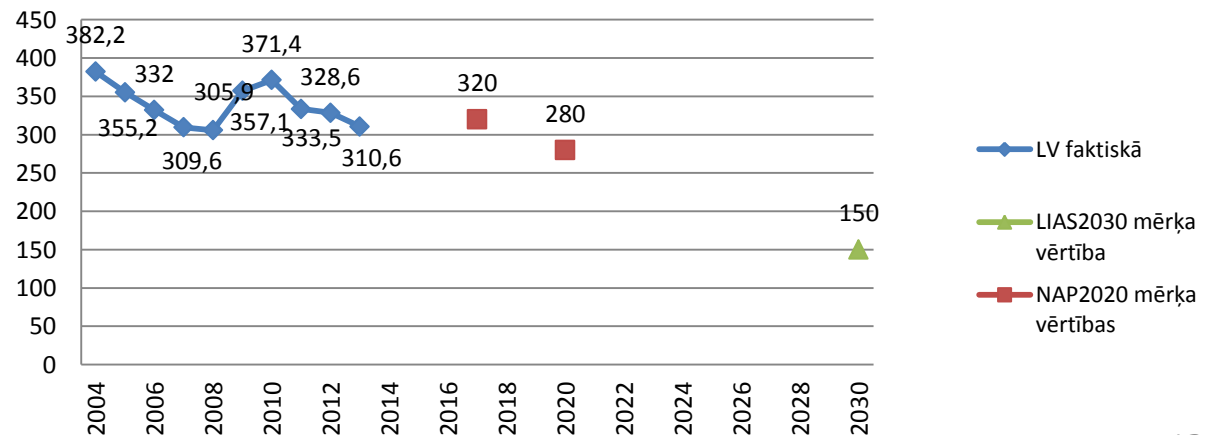
Stratēģisko rādītāju analīze: Energoefektivitāte un enerģijas ražošana

Energoatkarība, %

- ✓ Lai sasniegtu mērķa rādītājus, nepieciešams veicināt enerģijas pašnodrošinājumu, īstenojot efektīvu atjaunojamo energoresursu atbalsta politiku, vienlaikus ieviešot mērķa orientētus energoefektivitātes pasākumus.

Energointensitāte, kg naftas ekvivalenta uz 1000 Eur IKP

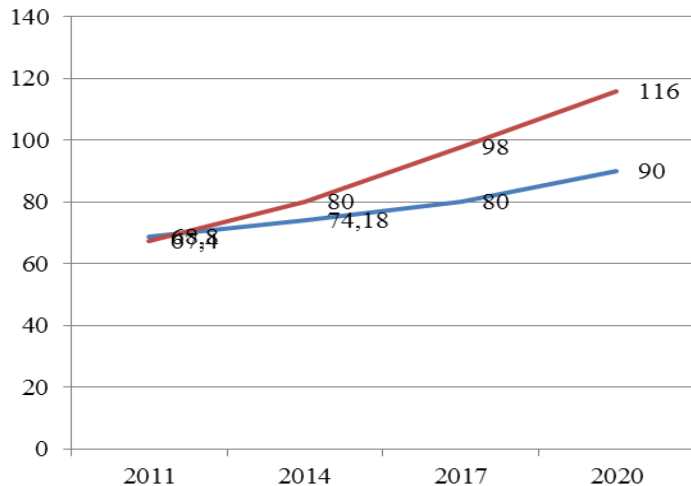

Avots: PKC dati

Stratēģisko rādītāju analīze: Lielāko ostu apgrozījums un Starptautiskā lidosta «Rīga»

Pārresoru koordinācijas
centrs

- ✓ Nozare atkarīga par 90% no tranzīta kravām;
- ✓ Nepieciešams attīstīt esošās priekšrocības un izveidot atšķirīgu piedāvājumu salīdzinot ar kaimiņvalstīm;
- ✓ Jāvērtē stratēģijas kā palielināt sektora atdevi tautsaimniecībai;
- ✓ Lidostā Rīga tuvojas noslēguma fāzei tās vēsturē lielākais investīciju un modernizācijas projekts, pēc jaunā termināla pabeigšanas, sagaidāms mērens pasažieru plūsmas pieaugums 2016.gadā, vienlaikus ir aktīvi jāstrādā pie apgrozījuma kāpināšanas un biznesa tūristu piesaistes, jo lidostas skrejceļa kapacitāte ir 12 miljoni pasažieru gadā

Transporta un loģistikas nozare veido ~12% no IKP

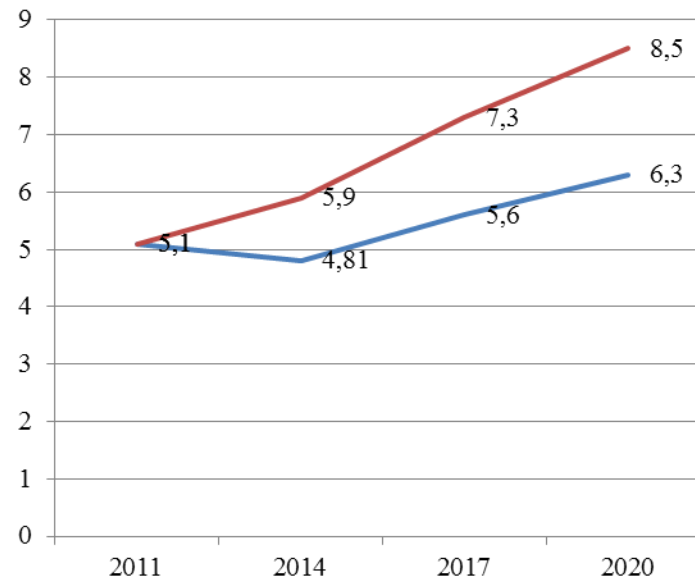
Avots: CSP, PKC

Aviācijas sektora ietekme IKP veido ~700 miljoni/ Eiro vai ~3% no IKP

Avots: The Boston Consulting Group, 2015

— Kravu apgrozījums
Latvijas lielajās ostās

— Kravu apgrozījums
Latvijas lielajās ostās,
NAP prognoze

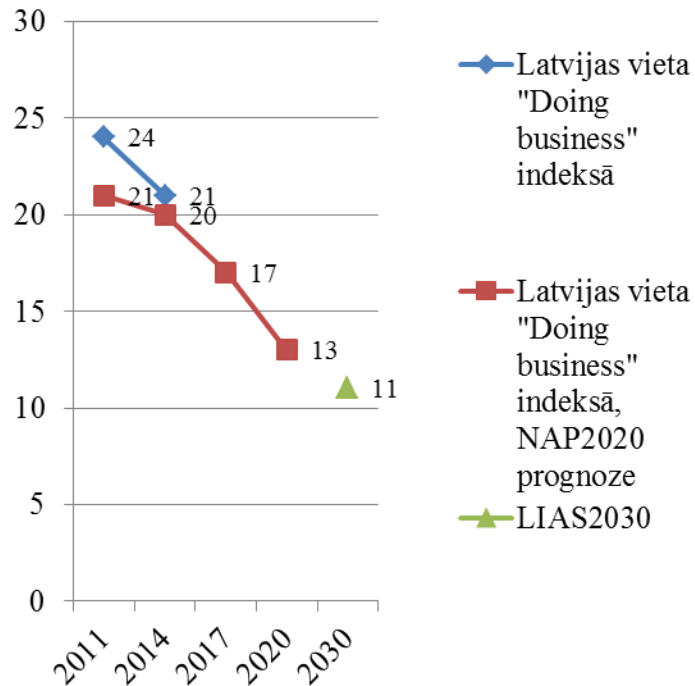
— Apkalpoto gaisa satiksmes
pasažieru skaits lidostā
"Rīga"

— Apkalpoto gaisa satiksmes
pasažieru skaits lidostā
"Rīga", NAP prognoze

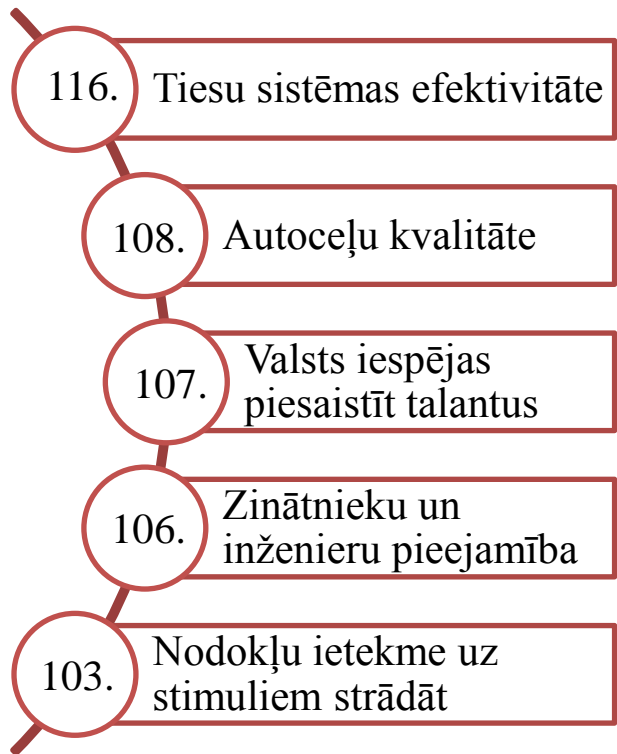
Latvijas pozīcija starptautiskos reitingos

Pārresoru koordinācijas centrs

✓ Lai Latvija ierindotos Pasauls Top15 ir mērķtiecīgi jāstrādā uz konkurētspējas vājo vietu korekcijām

2014.gadā globālās konkurētspējas ziņojumā Latvija ieņēma 42 vietu no 142 valstīm, vienlaikus ir virkne jomas, kuras prasa papildus uzmanību

Pārresoru koordinācijas
centrs

OECD un Pasaules ekonomikas foruma ieteikumi tautsaimniecības izaugsmei, 2014- 2015

- ✓ Birokrātija 17.8%
- ✓ Nodokļu likmes 11.9%
- ✓ Ierobežota pieeja finansējumam 11.0%
- ✓ Korupcija 9.3%
- ✓ Nepietiekami izglītots darba spēks 8.9%
- ✓ Valdības pieņemto lēmumu mainība 8.6%

Problemātiskākie
uzņēmējdarbības veicināšanas
faktori, % no 100

Avots: The Global Competitiveness Report 2014- 2015

- ✓ Turpināt samazināt birokrātiju, vienkāršojot atļauju un licenču saņemšanu, un nodokļu maksājumus;
- ✓ Uzlabot enerģijas tīklu savienojamību ar ES;
- ✓ Uzlabot nodokļu iekasēšanu un cīņu ar ēnu ekonomiku (Latvijas ēnu ekonomikas lielums 2014.gadā bija 23,5% no IKP);
- ✓ Pārnest nodokļu slogu no darba nodokļiem uz nekustamā īpašuma un vides nodokļiem;
- ✓ Latvijas ekonomika ir viegli ietekmējama no ārējiem faktoriem, nepieciešams veikt risku diversifikāciju;
- ✓ Uzraudzīt nerezidentu ieguldījumus un operācijas Latvijas bankās, lai identificētu finanšu stabilitātes riskus agrīnā stadijā
- ✓ Efektivizēt valsts kapitālsabiedrību pārvaldību

Būtiskākās OECD
rekomendācijas
Latvijai

Avots: OECD Economic Surveys: Latvia 2015

Pārresoru koordinācijas
centrs

Secinājumi

- ✓ Pastāvīgi jāveic konkurētspējas vājo vietu un priekšrocību monitorings, lai veidotu pierādījumos balstītu nozaru politiku
- ✓ Jāveic strukturālās reformas/ ieguldījumi jomās, kas potenciāli dos vislielāko atdevi (primāri -produktivitātes pieaugumu)
- ✓ Izvēles valsts budžeta veidošanas procesā jābalsta uz NAP2020 definēto stratēģisko mērķu sasniegšanu

Pārresoru koordinācijas
centrs

www.pkc.gov.lv

@NAP2020